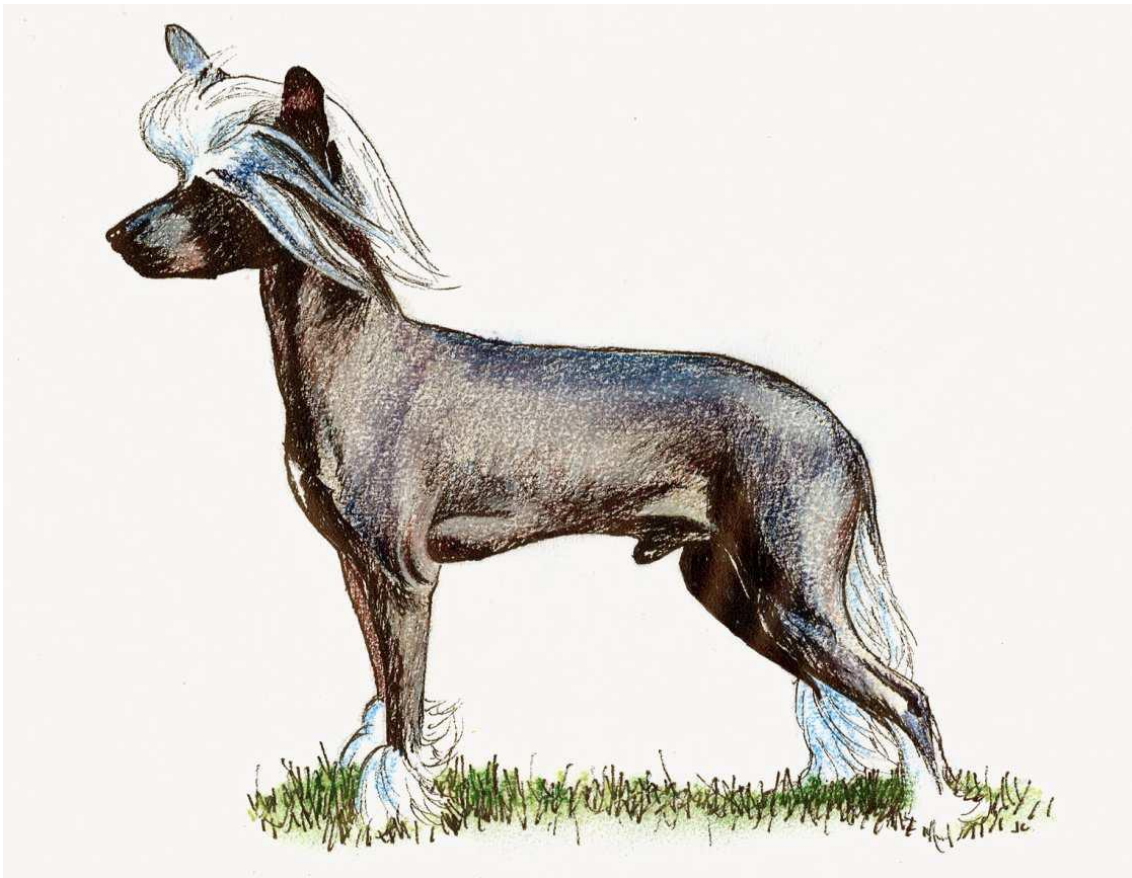

Rasspecifik avelsstrategi RAS för Chinese Crested Dog

Innehåll

Inledning.....	4
Generellt om rasen.....	5
Rasens historia, bakgrund och utveckling.....	5
Övergripande avelsmål för rasen.....	6
Rasens population/avelstruktur.....	7
Nulägesbeskrivning.....	7
Populationsstorlek, registreringssiffror.....	7
Genomsnittlig kullstorlek.....	7
Användning av avelsdjur, ålder första valpkull, avkommor per avelsdjur, barnbarn.....	8
Inavelstrend (inavelsökning), fördelning parningar.....	10
Import av avelsmaterial från andra länder.....	12
Mål.....	12
Kortsiktiga och långsiktiga mål.....	12
Strategier.....	13
Prioriteringar och strategier för att nå målen.....	13
Hälsa.....	14
Nulägesbeskrivning.....	14
Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen.....	14
Förekomst av hälsoproblem, sjukdomar och/eller defekter; enkäter, officiella resultat i Avelsdata, försäkringsstatistik.....	15
Förekomst av reproduktionsproblem.....	18
Mål.....	19
Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål.....	19
Strategier.....	19
Prioriteringar och strategier för att nå målen.....	19
Mentalitet och bruksegenskaper.....	19
Nulägesbeskrivning.....	20
Ev. jaktprov, bruksprov, mentaltest, mentalbeskrivningar, enkätsvar.....	20
Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandarden.....	21
Mål.....	22
Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål.....	22

Strategier	22
Prioriteringar och strategier för att nå målen	22
Exteriör	23
Nulägesbeskrivning.....	23
Exteriörbedömning.....	23
Exteriöra överdrifter	24
Mål.....	26
Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål	26
Strategier	27
Prioriteringar och strategier för att nå målen	27
Summering.....	28
Prioritering av viktiga kortsiktiga och långsiktiga mål	29
Plan för fortsatt arbete i klubben	29
Källhänvisningar.....	31
Bilaga, utlåtande version 1.....	32

Inledning

De Rasspecifika avelsstrategierna (RAS) för Chinese Crested Dog syftar till att bibehålla friskheten i rasen samt att belysa vikten av avel mot de av rasstandarden fastställda exteriörvarianterna. Liksom avelspolicyn för rasen, gäller den alla uppfödare och alla hundägare som lånar ut sin/sina hundar till avel, även de som inte är medlemmar i rasklubben. Alla som sysslar med avel inom Chinese Crested Dog är skyldiga att följa de lagar och förordningar som rör avelsarbetet, såsom:

- Europarådets konvention till skydd för sällskapsdjur
- Djurskyddslagen med regler och förordningar
- SKK:s grundregler, avelspolicy, registreringsregler och etiska riktlinjer
- Rasklubbens avelspolicy och avelsrekommendationer
- Rasklubbens RAS-dokument (detta dokument) med dess specifika formuleringar som rör avel med Chinese Crested Dog

Det är viktigt att uppfödare och hanhundsägare inom Chinese Crested Dog:

- samarbetar för rasens bästa
- medverkar aktivt till att fakta kring rasen kan insamlas via hälsoundersökningar, enkäter och liknande
- uppmuntrar valpköpare att delta i hälsoundersökningar, enkäter etc
- medverkar aktivt till att bevara rasens genetiska mångfald till eftervärlden
- medverkar aktivt till att motverka inavel och dess effekter på hundens hälsa och välbefinnande
- inte använder för unga individer i avel
- endast använder mentalt, funktionellt och exteriört rastypiska hundar i avel
- undviker extremavel

De rasspecifika avelsstrategierna, RAS, är tänkta som ett hjälpmedel för uppfödare i samband med avel, såväl som för valpköpare vid val av valp. RAS har sina rötter i rasbeskrivningen och SKK:s mål om att vi ska föda upp mentalt och fysiskt friska och sunda hundar. RAS tar upp problemområden, mål vi vill uppnå, samt strategier och prioriteringar som måste till för att vi ska kunna nå dessa mål.

Det är viktigt att alla som ägnar sig åt avel på Chinese Crested Dog gemensamt arbetar för att vi ska bibehålla det rastypiska och hålla vår ras så sund som möjligt. Ett RAS som är väl förankrat bland uppfödarna är en hjälp att uppnå detta, så att vi får ha så friska sunda och rastypiska Chinese Crested Dog som möjligt framöver.

För valpköpare är RAS en lite mer ingående beskrivning av Chinese Crested Dog än man vanligtvis hittar när man söker på Internet och ger en liten fingervisning om saker som kan vara bra att ta reda på och diskutera med uppfödaren när man funderar på att köpa en valp.

Generellt om rasen

Chinese Crested Dog är en pigg och framåt ras, gladlynt och nyfiken, öppen för upptåg och mycket fäst vid sina människor. I standarden står det att läsa att "Chinese Crested Dog är gladlynt och aldrig ilsken." AKC, den amerikanska kennelklubben, beskriver rasen som alert, lekfull och tillgiven och rekommenderar aktiviteter som agility och lure coursing, förutom de vanliga, utställning och lydnad. The Kennel Club i UK, som räknas som rasens hemland nu, beskriver rasen som tillgiven och intelligent, med en stark kroppsbyggnad. De är unika och härliga sällskapshundar och dessutom bra vakthundar.

Hittills (juli 2016) har 55 st Chinese Crested Dog registrerats på Avelsdata med genomfört BPH, de flesta med skott. En av dessa 55 beskrivningar har avbrutits. För att kunna få en klar bild av de rasspecifika mentala egenskaperna behöver vi få BPH-resultat från betydligt fler individer. Sammanfattning och spindeldiagram över de svenskfödda Chinese Crested Dog som genomfört BPH finns på SKK Avelsdata.

Rasstandard FCI 288: <http://www.skk.se/Global/Dokument/Rasstandarder/standard-chinese-crested-powder-puff-fci288.pdf?epslanguage=sv> (2015-05-18)

Training & temperament: <http://www.akc.org/dog-breeds/chinese-crested/detail/> (2015-05-18)

<http://www.thekennelclub.org.uk/services/public/breed/display.aspx?id=6152&uDesc=2> (2015-05-18)

SKK Avelsdata, http://hundar.skk.se/avelldata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "BPH – översikt" (2016-07-23)

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Ursprunget till Chinese Crested Dog är till stor del höljt i dunkel. En teori är att de har utvecklats från hårlösa hundar som köpmän och andra seglare fann i Afrika och att de via skeppsresor spreds till hamnstäder runt om i världen. Kineserna, som tycks ha föredragit små hundar, ska ha avlat selektivt och fortsatt sin handel med dem och det sägs att Han-dynastin i Kina (ca 200 f.Kr. till 200 e.Kr.) hade hundar av den här typen. Där ska de, förutom till mat, ha använts som vakthundar vid skattkammare och i en lite större och tyngre variant, som jakthundar.

En annan teori, är att de nakna hundarna har sitt ursprung i Syd- och Centralamerika och att de därifrån spridits över världen via båt. Den tredje teorin, är att de nakna hundarna har sitt ursprung i Asien och därifrån spreds sjövägen till såväl Afrika som Sydamerika. Oavsett var hundarna har sitt ursprung, har kinesiska handelsresande spelat en central roll för hur de spridits över världen. Arkeologiska fynd i Ecuador, från omkring år 1000 före vår tideräkning, visar på ett samröre med Asien (avbildningar av hus, stämplor av olika slag, keramiska nackstöd m.m.).

En intressant slutsats man kan dra i det här sammanhanget är att de nakna hundraserna i Sydamerika finns på den västra sidan av kontinenten, d.v.s. vid Stilla havet, med direktrutt till Asien. De äldre källor man funnit tyder på att nakenhundarna i Asien funnits mest i Kina med omnejd, men Asien är "besvärligt" eftersom man i mångt och mycket gjorde sitt bästa för att hålla européerna utanför. I Afrika verkar det å andra sidan ha funnits nakna hundar lite överallt på kontinenten, vilket talar för den första teorin om ett afrikanskt ursprung, men då borde de nakna hundarna ha kommit tidigare till Europa, om man inte tyckte att det var för besvärligt med tanke på klimatet. Ursprunget är och förblir höljt i dunkel.

På 1500-talet ska upptäcktsresande ha funnit nakna hundar i hamnstäderna i Syd- och Mellanamerika, såväl som i Afrika och Asien. Under 1800-talet börjar de dyka upp som avbildningar inom konst och arkitektur i Europa och även på foton från Brittiska tävlingar eller utställningar, men vid den tiden fanns såvitt man vet inget direkt avelsprogram.

Kring sekelskiftet 1900 fick rasen ett popularitetsuppsving i USA och de dök upp på utställningar mellan 1885 och 1926. Man började föra bok över avelsdjur och det finns ett register som går tillbaka till 1930-talet. På 1950-talet skaffade scenkändisen Gypsy Rose Lee en Chinese Crested Dog. Hon kom att bli en ivrig uppfödare och tack vare hennes kändisskap blev rasen mer allmänt känd i staterna. AKC godkände dock rasen först 1991.

<http://www.thekennelclub.org.uk/services/public/breed/display.aspx?id=6152&uDesc=3> (2015-05-18)

<http://www.akc.org/dog-breeds/chinese-crested/detail/> (2015-05-18)

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kina/historia/handynastin-v%C3%A4stra-han-206-fkr-9-ekr> (2015-05-19)

dr Venable-Ball, Debra, *The Bare Facts: Uncovering the Chinese Crested Dog*, CreateSpace Independent Publishing Platform; 1 edition, ISBN-10: 1494867109, ISBN-13: 978-1494867102, 2014

Övergripande avelsmål för rasen

De övergripande avelsmålen för Chinese Crested Dog är att bibehålla den genetiska variationen inom rasen och främja avel med mentalt och fysiskt sunda, rastypiska individer.

Rasens population/avelsstruktur

Samtliga uppgifter om rasens avelsstruktur är hämtade från SKK:s webbtjänst Avelsdata (<http://hundar.skk.se/avelldata/>), som är en ovärderlig källa för information för uppfödare och andra intresserade. På Avelsdata hittar du din hunds uppgifter, exempelvis stamtavlan, utställnings- och tävlingsresultat, centralt registrerade hälsoundersökningar, med mera. Du hittar även din hunds kullsyskon och statistik för hela rasen. Du kan göra provparningar och se stamtavlan sex generationer bakåt på de tänkta valparna, samt inavelsgraden på den planerade kullen. Att använda Avelsdata är kostnadsfritt.

Nulägesbeskrivning

Populationsstorlek, registreringsiffror

För några år sedan hade Chinese Crested Dog en explosionsartad utveckling, de ökade i popularitet och nådde in bland de tio första på SKK:s topplista över de hundraser som har flest nyregistreringar på ett år. Under perioden 2006-2010 låg registreringarna på runt 1000 hundar om året. Sedan dess har antalet nyregistreringar minskat och år 2013 registrerades 667 individer, vilket gav Chinese Crested Dog 17:e plats på listan. Det är aldrig bra när en ras växer för fort eftersom det brukar innebära att det görs avkall på kvaliteten i urvalet av avelsdjur, så tillbakagången kan vara ett gott tecken. Siffrorna inom parentes i diagrammet är hundar som importerats.

Antal registrerade hundar per år

	2004	2008	2012	2015
Tikar (varav importer)	262 (8)	457 (19)	405 (13)	250 (14)
Hanar (varav importer)	303 (8)	458 (14)	429 (17)	243 (8)
Totalt (varav importer)	565 (16)	915 (33)	834 (30)	493 (22)

(http://hundar.skk.se/avelldata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "Registreringsstatistik" 2016-09-27)

Genomsnittlig kullstorlek

Tikarna kan få över tio valpar, även om det är ovanligt. I statistiken ingår bara de valpar som registrerats, men siffrorna tyder på att ett allt större antal valpar föds/överlever i kullarna. Det kan tyda på att tikar och valpar är allt friskare tack vare fler veterinärkontroller och speciellt utformade foder vid dräktighet och för valpar, men det kan även bero på att vi räddar fler svaga (och potentiellt sjuka) valpar idag än man valde att göra tidigare.

Antal valpar per kull i genomsnitt

	2004	2008	2012	2015
Kullar	158	228	193	112
Tikar	149	216	191	109
Hanar	105	150	137	90
Kullstorlek i genomsnitt	3,5	3,8	4	4,1

(http://hundar.skk.se/avelsdata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "Djur använda i avel" <kullstorlek> 2016-09-27)

Användning av avelsdjur, ålder första valpkull, avkommor per avelsdjur, barnbarn

Om man tittar på diagrammet ovan (Genomsnittlig kullstorlek) så ser man att fördelningen mellan avelshanar och -tikar ligger på ungefär 40/60, men det framgår också att hanarnas del av avelsbasen ökat på sistone, vilket är mycket positivt. Fördelningen år 2014 med 106 hanar av totalt 245 individer i avel, innebär att de utgör ca 43 % av avelsbasen.

I och med de nya avelsreglerna, som fastställer att avelsdjur ska vara både fysiskt och mentalt mogna, har antalet mycket unga djur i avel minskat. Detta är bra på flera sätt. Man hinner utvärdera avelsdjuret bättre, såväl exteriört som mentalt och eftersom flertalet sjukdomar inte uppträder förrän djuret passerat unghundsstadiet, är en senare avelsdebut bra för hälsostatusen på rasen. Rasklubben har sedan några år tillbaka en stark rekommendation om att avelsdjur ska vara ögonlysta, tidigast vid 18 månaders ålder, för att gå i avel. Detta på grund av att det finns flera olika ögon diagnoser på rasen och rasklubbens mål är att Chinese Crested Dog ska vara en så frisk ras som möjligt. Det är enligt SKK:s regler alla uppfödarens skyldighet att följa rasklubbens rekommendationer gällande hälsa, oavsett om man är medlem i klubben eller inte. Från och med 2016-01-01 måste tiken enligt SKK grundregler 2:5 vara fyllda 18 månader vid parning. Här följer några diagram över vid vilken ålder avelsdjuren fick sina första valpar olika år:

Föräldradsjrens ålder vid första valpkull år 2004

	0-6 mån	7-12 mån	13-18 mån	19-24 mån	2-3 år	4-6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	2	13	14	36	4	1	70
Fader	0	12	17	7	9	2	2	49
Totalt	0	14	30	21	45	6	3	(119)

Föräldradjurens ålder vid första valpkull år 2008

	0-6 mån	7-12 mån	13-18 mån	19-24 mån	2-3 år	4-6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	7	22	88	4	0	121
Fader	0	5	10	16	38	10	1	80
Totalt	0	5	17	38	126	14	1	(201)

Föräldradjurens ålder vid första valpkull år 2012

	0-6 mån	7-12 mån	13-18 mån	19-24 mån	2-3 år	4-6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	10	62	19	0	91
Fader	0	8	12	7	30	8	2	67
Totalt	0	8	12	17	92	27	2	(158)

Föräldradjurens ålder vid första valpkull 2015

	0-6 mån	7-12 mån	13-18 mån	19-24 mån	2-3 år	4-6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	1	45	13	0	59
Fader	0	3	7	9	18	7	2	46
Totalt	0	3	7	10	63	20	2	105

(http://hundar.sk.se/avelsdata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "Djur använda i avel" <ålder första valpkull> 2016-09-27)

Man kan lätt läsa ut att det har skett en förskjutning i ålder på både hanar och tikar, så att de är något äldre när de går i avel nu än tidigare. Dock finns det fortfarande under 2014 några djur som tagits i avel innan de nått den eftersträvade mognadsgraden, eller uppnått en ålder då man har en möjlighet att se begynnande symptom vid en ögonspegling. Särskilt allvarligt är det att en tik på under 12 månaders ålder fått en kull valpar 2014. Vid så ung ålder uppfyller inga hundar de krav på mognad som finns. Brittiska The Kennel Club *tillåter inte registrering av valpar där tiken var under 12 månader vid parningstillfället*. I Sverige är det från och med 2016-01-01 möjligt för SKK att vägra att registrera valpar om tiken var under 18 månader vid parningstillfället.

”SKK äger rätt att avslå en ansökan om registrering av hund eller att registrera hund med begränsningar vad avser avel, utställnings-, prov- eller tävlingsdeltagande om [...] uppfödning av en valpkull skett i strid mot SKKs grundregler [...]”

<http://www.thekennelclub.org.uk/services/public/breed/restrictions.aspx?id=6152> (2015-05-19)

<http://www.skk.se/Global/Dokument/Om-SKK/Grundregler-SKK-2016-S7.pdf> (2016-06-19)

http://www.skk.se/Global/Dokument/Uppfodning/registreringsregler_R42.pdf (2016-06-19)

Inavelstrend (inavelsökning), fördelning parningar

Inavelstrenden är förändringen av inavelsgraden i en ras. Inavelsgrad är ett mycket viktigt begrepp inom avel. Eftersom rasen har en sluten stambok (d.v.s. inga nya hundar vars föräldrar inte är registrerade kan skrivas in), är alla individer besläktade, mer eller mindre långt tillbaka. Ju närmare släkt man är, desto fler likadana gener har man, på gott och ont. Inavelsgraden ökar långsamt inom alla raser. Ökningen kallas inavelstrend och beräknas över fem generationer. Det är därför en parning trots allt kan ha 0 % inavelsgrad, d.v.s. ingen påtaglig ökning av inavel i rasen, för att de närmaste fem generationerna före inte är nära besläktade. När inavelsgraden ligger på strax under 1 % (vid utgången av år 2014) betyder det att ökningen av inaveln i rasen är mycket långsam i Sverige.

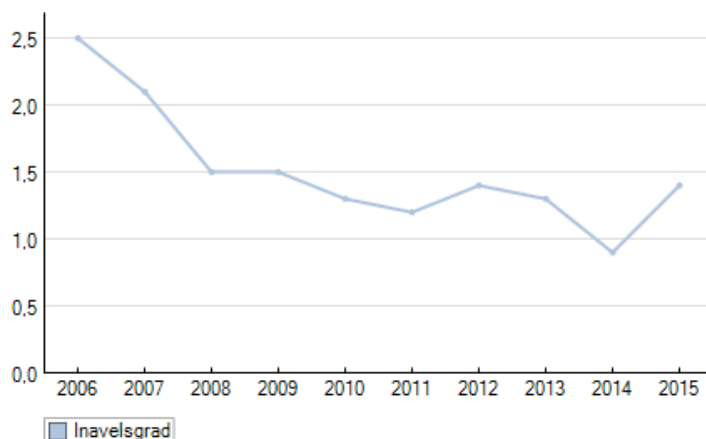
Positivt för vår ras är att inavelstrenden har sjunkit under de senaste åren, d.v.s. de flesta parningarna har skett mellan relativt obesläktade hundar. Ju bredare avelsbas vi har, alltså ju större genpool vi har, desto bättre är det för rasens framtid. Det betyder inte att man ska avla på alla hundar, de måste uppfylla de exteriöra kraven i standarden, ha en god mentalitet och vara friska och sunda i allmänhet.

Idag har vi en tämligen bred avelsbas i Sverige. Uppfödarna har nått det förra målet (RAS 2004) gällande inavelsgraden, d.v.s. *den årliga ökningen av inavel* inom rasen. Målet var att ha högst 2,5 % i inavelsgradsökning (nu kallat inavelstrend) år 2012, detta mål uppnåddes redan 2006. De följande åren (2008-2014) har inavelstrenden legat på 1,5 % eller mindre, tack vare uppfödarnas medvetna avelsstrategi med fler individer i avel och den selektiva importen av nytt avelsmaterial. Detta illustreras i diagrammen från Avelsdata:

Inavelstrend

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inavelsgrad	2,5 %	2,1 %	1,5 %	1,5 %	1,3 %	1,2 %	1,4 %	1,3 %	0,9 %	1,4 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

(http://hundar.sk.se/avelsdata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "Inavelstrend" <inavelsgrad> 2016-09-27)

Det som visas i kurvdiagrammet närmast ovan är alltså en minskad ökningstakt, en minskad inavelstrend. Den totala inaveln ökar lite varje år.

Fördelningen parningar med mycket hög inavel har sjunkit. SKK har en regel som säger att man inte får para förälder med barn, eller helsyskon med varandra (båda ger 25 % inavelsgrad om generationen innan var en 0 %-parning, annars högre än 25 %.) 6,25 % motsvarar kusinparning och är den övre rekommenderade gränsen. All rasavel har en historia av så kallad linjeavel, där man eftersträvat vissa egenskaper och därför dubblat på individer som är bärare av dessa egenskaper, ofta i flera led, så att stamtavlan mer ser ut som en fläta än ett träd. Enstaka parningar med något högre inavelsgrad för att förstärka en egenskap som är viktig för rasen kan vara nödvändiga, men ska genomföras med försiktighet och utvärderas noga. I en ras som har så stor avelsbas som Chinese Crested Dog har nu, bör inte sådana parningar vara nödvändiga. De egenskaper man söker bör gå att finna hos fler individer.

Antal kullar fördelade på procentuell inavelsgrad

	2004	2008	2012	2015
0 % - 6,25 %	127	210	177	105
6,26 % - 12,49 %	21	15	10	6
12,5 % - 24,99 %	9	2	5	1
25 % - ...	1	1	1	0

(http://hundar.sk.se/avelsdata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "Inavelstrend" <fördelning parningar> 2016-09-27)

Import av avelsmaterial från andra länder

Att importera djur är ett viktigt sätt att skapa bredd i avelsbasen. Man har en chans att få in nytt blod, d.v.s. individer som är extremt avlägset besläktade med de avelsdjur man redan har i landet. Samtidigt får man ta med i beräkningen att man inte vet något om eventuella sjukdomsanlag, temperament hos släktingar och så vidare, annat än vad säljaren berättar.

Andelen Chinese Crested Dog som importerats från och med 2004, då importstatistiken börjar redovisas, till utgången av 2014, är enligt registreringsuppgifterna ungefär 3,5 % av de hundar som registrerats i Sverige samma tid. Det är då registreringsantalet sköt i höjden, 2006, då 1010 Chinese Crested Dog nyregistrerades i Sverige, var också det år då flest importhundar kom hit. Då togs 53 stycken in från utlandet, d.v.s. 5,2 % av det totala antalet registrerade individer under det året. 2004 hade det lägsta antalet importhundar, bara 16 stycken, d.v.s. 2,8 % av det årets registrerade hundar. Procentmässigt lägst andel importer hade vi 2010, med 2,6 %.

Antal registrerade hundar per år

	2004	2006	2010	2015
Tikar (varav importer)	262 (8)	494 (37)	465 (15)	250 (14)
Hanar (varav importer)	303 (8)	516 (16)	501 (10)	243 (8)
Totalt (varav importer)	565 (16)	1010 (53)	966 (25)	493 (22)

http://hundar.skk.se/avelsdata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 "Registreringsstatistik" 2016-09-27)

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

De kortsiktiga och långsiktiga målen när det gäller inavelstrenden för Chinese Crested Dog går hand i hand. Avelsbasen är så pass bred i landet att det går att hålla en låg inavelsgrad och den selektiva importen av avelsdjur bibehåller bredden i avelsbasen över tid.

Målen är:

Att fortsätta trenden med mindre än 2,5 % i inavelsgradsökning.

Att bibehålla god bredd i avelsbasen utan att för den sakens skull göra avkall på kvaliteten hos avelsdjuren gällande exteriör, mentalitet och hälsa.

Debutåldern för hundar som går i avel har blivit högre sedan 2004, men det förekommer fortfarande att mycket unga individer används i avel. Å andra sidan används förhållandevis få äldre individer i avel. Framför allt hanarna kan gå i avel vid högre ålder och en sen avelsdebut för en hane kan vara positivt. Vid femårsåldern har de flesta som drabbas av ärftliga åkommor fått symptom på dessa, så det är förenat med färre risker att använda en äldre hane. I nuläget är det de hanar som syns mycket i ringarna som går i avel, de andra glöms bort. Showhunden är kanske inte det bästa avelsmaterialet i sin kull, men det är den som trivs bäst i ringen.

Målen för hundar använda i avel är:

Att inga Chinese Crested Dog ska användas i avel före 18 månaders ålder och bara ytterst få före 24 månader.

Att fortsätta den positiva trenden med många hanar använda i avel.

Att öka åldersspridningen uppåt, särskilt på hanhundar, i möjligaste mån.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Den främsta prioriteringen i allt avelsarbete är att använda så mentalt och fysiskt sunda hundar man kan, som ligger så nära rasstandarden som man kan komma. Det förekommer och har förekommit under en längre tid, felaktigheter i översättningen av rasstandarden. Därför rekommenderas alla att läsa rasstandarden på originalspråk, den finns tillgänglig på www.fci.be och på brittiska The Kennel Club's hemsida.

Strategier att arbeta vidare med:

Att fortsätta informera om rasens avelsstruktur till medlemmar och uppfödare i medlemstidningen Kinesposten, på klubbens hemsida och genom att anordna medlems- och uppfödarmöten.

Att fortsätta presentera inavelsgrader för registrerade kullar och importer i årsboken.

Att varje år utvärdera och göra en analys av avelsstrukturen som presenteras på hemsidan och i medlemstidningen.

Att uppmuntra uppfödare att använda relevanta DNA-test till att bibehålla bredden i avelsbasen genom att använda bra bärare tillsammans med fritestade hundar.

Att öka kunskapen om vikten av att använda fysiskt och mentalt mogna hundar i avelsarbetet.

Att uppmuntra uppfödarna att delta i uppfödargrupper och avelsgrupper, särskilt på rasspecialerna, eftersom dessa grupper är en bra utvärdering av avelsarbetet.

Att uppmuntra uppfödarna att låta sina hundar genomföra BPH för att försäkra sig om att de är mentalt lämpliga att gå i avel.

Hälsa

Chinese Crested Dog hade länge rykte om sig att vara en helt frisk ras, utan sjukdomar och andra problem. Det är förstås inte helt sant, men rasen är ändå förhållandevis frisk. Chinese Crested Dog låg i den lägsta eller näst lägsta premienivån hos försäkringsbolagen, ända tills PRA-larmet kom och trots att det visade sig vara mest ett skrämskott, gled rasen över till en dyrare nivå och befinner sig nu på medelnivån för försäkringspremier. Det är olyckligt att det blev en sådan hysteri kring den handfull hundar det gällde, samt att det följdes av forskningsprojektet med professor Narfström vilket resulterade i en rasegen ögon diagnos där en del av de hundar som diagnosticerades under själva projektet avlivades. Det visade sig senare att sjukdomen Narfström fann, pigmentös chorioretinopati, har en långsam utveckling i de flesta fall och att långtifrån alla hundar blir blinda av den. (Narfström et al. *Assessment of a Novel Pigmentary Chorioretinopathy in the Chinese Crested Dog*, publ. 2014-03-07, ISSN: 2333-6447, <http://www.jscimedcentral.com/Ophthalmology/ophthalmology-2-1018.pdf> 2016-04-24) För att visa om dessa slutsatser stämmer är det viktigt att alla hundar som får diagnosen pigmentös chorioretinopati följs upp med ögonspeglning, gärna över flera år.

Nulägesbeskrivning

Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen

Chinese Crested Dog är en förhållandevis frisk ras, som enligt Agrias statistik är friskare än medelhunden, d.v.s. genomsnittet av alla hundraser. Den statistik vi har att tillgå, som är en tillförlitlig och säkerställd källa, är den statistik som Agria för över alla

hundar som är försäkrade hos dem. Agria sammanställer denna statistik ungefär vart tionde år och erbjuder den till samtliga rasklubbar. De hundar som ingår med någon sorts diagnos i det statistiska materialet är de fall som fått veterinärvårds- eller avlivningskostnader ersatta från Agria, d.v.s. sådant som överstiger självrisk. Alla allvarigare åkommor som kräver utredning och veterinärvård brukar överstiga självrisk.

Av alla Chinese Crested Dog som är försäkrade i Agria har 21,6 % fått ut veterinärvårdsersättning från Agria, att jämföra med 31,8 % av alla hundar försäkrade i Agria. Även när det gäller avlivning ligger Chinese Crested Dog lägre än genomsnittshunden.

Förekomst av hälsoproblem, sjukdomar och/eller defekter; enkäter, officiella resultat i Avelsdata, försäkringsstatistik

Det finns vissa ögon diagnoser på rasen. Fram till 2006 kände vi inte till någon större förekomst av ögonsjukdomar hos Chinese Crested Dog, men det året drabbades flera individer av vad man då trodde var PRA. Detta har senare visat sig vara fel, men eftersom dessa hundar inte lever längre har man inte kunnat fastställa någon egentlig diagnos. Händelsen ledde till att klubben beslutade att införa en rekommendation om ögonundersökning före avel. Detta beslut, som gäller än idag, trädde i kraft 2007-08-01 och innebär att hunden skall vara minst 18 månader vid ögonspieglingen och intyget aldrig äldre än 12 månader vid parningstillfället.

År 2011 kom ett nytt ögonspieglingsprotokoll. Det gamla protokollet var mindre utförligt. Det nya är mer övergripande och tar även med området kring ögat. Det nya protokollet ger mer och tydligare information om hälsoläget i och kring ögat.

Linsluxation - PLL

2008 ställs diagnosen linsluxation på två Chinese Crested Dog i Sverige för första gången. Det är åtminstone de första två fall som publicerats på SKK Avelsdata. Fram till utgången av 2014 diagnosticerats sammanlagt 17 hundar med linsluxation. Diagnosen fastställs av specialistveterinär vid ögonundersökning. År 2009 kom ett gentest för PLL, primär linsluxation. Rasklubben har en lista på hemsidan, där var och en som så önskar kan få resultat av gentest publicerade genom att skicka in en kopia på testsvaret. Tyvärr finns ingen av de tidigt drabbade hundarna med på listan, så vi vet inte om de drabbats av PLL eller om de haft någon annan form av generell linsluxation.

2011-03-01 införs ännu en avelsrekommendation, om att föräldradjuren ska ha känd DNA-status gällande PLL, så att man kan följa gällande regelverk och minimera risken att avla fram sjuka hundar. Hundar med dubbla anlag, affected/drabbade, räknas som sjuka och har därmed avelsförbud. Hundar med ett anlag, carriers/bärare, kan man

däremot använda i avel tillsammans med en genetiskt fri individ. (Man får alltså inte para två bärare med varandra eftersom man då riskerar sjuk avkomma.) Detta att använda bärare tillsammans med genetiskt fri hund, är en nödvändighet för att bibehålla en bred avelsbas. Tar man bort bärare ur aveln och snävar in avelsbasen riskerar man att någon annan genetisk sjukdom dyker upp, något som t ex drabbade rasen Bedlington Terrier. Mer om test och övrigt gällande ögonhälsa finns att läsa på klubbens hemsida www.ccclub.se och de centralt registrerade resultaten finns på SKK avelsdata. Resultat av DNA-test för PLL registreras inte centralt av SKK då det oftast är frågan om svabbtest som utförs av hundägaren. Av säkerhetsskäl godkänner SKK bara gentest från vissa laboratorier och man måste då gå till veterinär för att få testet utfört, de brukar kräva blodprov istället för svabbtest.

KCS

KCS, keratoconjunctivitis sicca, torra ögon, förekommer på Chinese Crested Dog. Sjukdomen är ett sekundärt symptom som kan ha många orsaker, allt från ögoninflammation till ärftlig benägenhet, via medicinbiverkan, hormonpåverkan, autoimmun reaktion, nervskada, fysiskt trauma och avsaknad av tårkörtel. Hur många som är drabbade vet man inte. Eventuellt finns det ett mörkertal, då alla inte vet att man måste gå till en ögonspecialist för att få diagnosen registrerad, men på SKK Avelsdata finns bara 11 hundar med diagnosen under perioden 2005-2014. Detta är att jämföra med att det under samma period genomförts 3977 undersökningar med resultatet UA, utan anmärkning. Självklart är dessa UA-resultat ibland dubbleringar eller mer på en och samma hund, men samtidigt har det kommit in hundar med öga uppföljning, linsluxation, glaskroppsframfall med flera diagnoser, så jämförelsen är rimlig. Det ger ett jämförelsetal på 0,28 % med KCS. Det som talar för att det finns ett mörkertal här, förutom att det diskuteras bland uppfödarna, är försäkringsbolagets statistik där fel på tårkanalen är fyra gånger vanligare och problem med ögonlock och ögonslemhinna är tre gånger vanligare hos Chinese Crested Dog än hos alla raser.

L. Sletten, "What is KCS", The Dog Magazine 5/2015, s.12, http://issuu.com/thedogmagazine/docs/thedogmagazine-issue05_chinesecrest, 2015-08-19

Agrias sammanställning för perioden 2006-2011, visar att Chinese Crested Dog ligger ytterst lite över genomsnittet för veterinärvårdskostnader gällande ögon, men att det är tre gånger vanligare att ägare till Chinese Crested Dog avlivar sin hund på grund av ögonproblem, jämfört med genomsnittet. Vi får även ha i beaktande att det här gäller den period då ögonsjukdomarna kom mer eller mindre som en chock för ägare och uppfödare av rasen.

Patella luxation

Eftersom det är allmänt känt att många dvärghundsraser är drabbade av patella luxation i varierande grad, har många uppfödare valt att testa sina hundar innan de går i avel. Tack vare detta har klubben inte behövt införa någon tvingande avelsrekommendation gällande patella luxation. Förhoppningen är att uppfödarna fortsätter att arbeta på detta föredömliga sätt! Patella luxation är inte någon diagnos som dyker upp i Agrias statistik gällande Chinese Crested Dog, men det finns en allmän

post i Agrias material som kallas "locomotor" d.v.s. rörelseapparaten, där Chinese Crested Dog ligger klart under genomsnittet för antal drabbade hundar vilket är ett gott tecken. Under perioden 2004-2014 testades omkring 1300 Chinese Crested Dog för patella luxation. Under samma period registrerades drygt 9300 individer (valpar och importörer). Av de ca 1300 hundar som testades var 1243 friska och färre än 70 hundar hade någon form av patella luxation. Det är betydligt vanligare med medial luxation (inåtgående) än lateral luxation (utåtgående), men en och samma individ kan ha båda sorterna, varför listan på drabbade hundar ser längre ut än den är om man läser på Avelsdata. Det stora flertalet av diagnoserna var av grad 1, d.v.s. knäskålen kan tvingas i sidled, men glider tillbaka på egen hand. Ca 15 individer hade diagnos grad 2, knäskålen kan manipuleras i sidled och blir kvar där och endast en hade en diagnos grad 3, där knäskålen på eget bevåg hoppar ur led. Detta är mycket plågsamt för hunden. Uppfödare har spontant valt att följa de avelsrekommendationer andra dvärghundsraser har gällande patella luxation, d.v.s. att en individ med patella grad 1 kan användas i avel tillsammans med hund testad fri från patella luxation.

Övriga sjukdomar

I rasen förekommer olika sjukdomar, likaväl som i andra raser. Bland sådant som det pratas om bland uppfödare, samt i uppgifter från försäkringsbolag nämns bl.a. Addisons sjukdom (nedsatt binjurefunktion), mag-/tarmproblem, Legg-Calvé-Perthes sjukdom (LCP), epilepsi, symptom från hjärta, allergier, SLO (klokapselavlossning), tumörer. Då ingen registrering har gjorts av dessa sjukdomar är omfattningen av dem inte känd varför ingen statistik kan redovisas. Klubben har ordnat en hälsolista på hemsidan, där hundar med veterinärintyg på fastställd sjukdomsdiagnos kan föras in, så att vi i framtiden kan få en bild av hur stor spridning olika åkommor har. I nuläget verkar de ovan nämnda sjukdomarna inte förekomma i någon större omfattning, men hänsyn måste naturligtvis tas i avelsarbetet. Tills vidare kan följande avelsrekommendationer för sjukdomar med okänd arvs gång ges:

- Uteslut sjuka hundar ur avel
- Upprepa aldrig kombinationer som resulterat i sjuk avkomma. Eftersom man inte känner till arvs gången har man heller ingen säker grund för att påstå att bägge föräldrarna är anlagsbärare och därför ska tas ur avel
- laktta stor försiktighet när det gäller avel med syskon till drabbad hund
- Där man vet att sjukdomar med okänd arvs gång finns i linjerna, vänta med avelsdebut till hunden är minst tre år gammal

Under det att arbetet med detta RAS-dokument fortskridit, har problem med epilepsi, LCP och hjärtsjukdom diskuterats på sociala medier. Diskussioner på sociala medier kan aldrig leda till ett genom SKK fastställt hälsoprogram som blir vägledande för all

avel inom rasen. Ett sådant program kan bara rasklubben ansöka om. För att få ett åtgärdsprogram avseende hälsa via SKK, måste problemen vara avsevärda, rasen måste ligga klart över genomsnittet för antal sjukfall. Det gör inte Chinese Crested Dog enligt känd validerad statistik. Epilepsi ligger i paritet med medelhunden. LCP finns inte med som egen post i den statistik vi har tillgång till, men vad gäller generella höftproblem så ligger Chinese Crested Dog under genomsnittet. Det var inga anmärkningsvärda siffror vad gäller hjärtat heller. Man måste också ta hänsyn till att undersökningsmetoderna just vad gäller hjärtat blir bättre för vart år och sådant som inte upptäcktes med stetoskop hittas nu med ultraljud och magnetröntgen. Det finns ett mycket enkelt sätt att minimera riskerna med dessa tre hälsoområden och det är att vänta med avelsdebuten och att göra en hjärtundersökning innan en individ går i avel.

Väntar man tills avelsdjuren är åtminstone tre år, har många ärftliga, potentiellt farliga, sjukdomar börjat ge symptom. Man kan då välja att ta dessa djur ur avel innan de hinner föra sjukdomsanlagen vidare till efterföljande generationer. Detta och att ha en öppen dialog mellan uppfödare och hundägare om vad man vet om stamtavlan och eventuella sjukdomar på släktingar, är något var och en kan göra för att trygga rasen för framtiden. Om det går så långt att klubben någon gång måste ansöka om hälsoprogram, så måste klubben också ha tillgång till all relevant och fastställd information, d.v.s. veterinärintyg på diagnosticerad sjukdom. Om det finns 200 hundar på en sjukdomslista, så kan det verka fruktansvärt. Men om dessa 200 hundar, är födda under ett tidsspann på 20 år, blir det inte lika iögonfallande. Hur många hundar har det fötts under denna period? Kanske 15000. 200 av 15000 är 1,3 %. Är det att betrakta som stor andel sjuka hundar? Detta är bara ett fiktivt räkneexempel, men det är så man resonerar kring behov av åtgärdsprogram.

Förekomst av reproduktionsproblem

Chinese Crested Dog har en god reproduktionsförmåga. De har stark sexualdrift och tikarnas förlossningar är i de flesta fall okomplicerade. Kejsarsnitt förekommer i Agrias statistik, men inte särskilt ofta. Däremot är det vanligare förekommande att tikarna får problem efter förlossningen. Det är viktigt att tikarnas sammandragning av livmodern fungerar som den ska så att de "slemmar ur sig" och blir av med restprodukterna efter förlossningen. Detta sker företrädesvis under rastning.

Mål

Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål

Att behålla friskheten i rasen.

Att behålla bredden i avelsbasen för att inte riskera inavelsdepression eller ökning av ärftliga sjukdomar, vilka har en tendens att blossa upp när avelsbasen snävas in.

Att behålla rasens naturligt goda reproduktionsförmåga.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Att i de fall där gentest finns (PLL och PRCD) inte utesluta bärare, utan *använda dem med hund testad fri/clear*, eller som är clear by default, d.v.s. tidigare generationer är testade fria. Clear by default gäller bara inom tre generationer, var det längre tillbaka i leden testet utfördes, måste det tilltänkta avelsdjuret testas.

Att arbeta för ett öppet och tillåtande klimat där uppfödarna gemensamt kan arbeta för en fortsatt hälsosam ras.

Att hålla medlemsmöten och uppfödarutbildningar för att höja kunskapsnivån hos hundägare och uppfödare.

Att fortsätta informera om hälsostatus och genetik m.m. i Kinesposten, på hemsidan och i Årsboken samt i sociala medier.

Mentalitet och bruksegenskaper

Rasstandarden fastslår att "Chinese Crested Dog är gladlynt och aldrig ilsken." De får heller inte uppvisa starka rädslor, det är diskvalificerande vid utställning och bör tolkas som diskvalificerande för avel, eftersom dålig mentalitet har stark arvbarhet. Alltså ska rasen enligt standarden vara orädd och gladlynt, men aldrig allmänt ilsken av sig. Eftersom Chinese Crested Dog inte är en bruksras så finns det inga krav på exempelvis jakt- eller vaktegenskaper, men alla som har rasen märker efter en tid att hundarna kan ha dessa egenskaper, i varierande grad. De vaktar ofta hem och bil och den plats de för stunden råkar befinna sig på och larmar gärna när det händer något. De kan få

för sig att jaga fåglar och råttor och även större villebråd och använder både ögon och nos vid jakten. Sammanfattningsvis kan man säga att de är vakna och alerta och använder sina sinnen aktivt.

För att få en bättre överblick över vad som kännetecknar rasen, vad som är rastypiskt för Chinese Crested Dogs mentalitet, behöver vi få fler hundar mentalbeskrivna, helst genom BPH (Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund) eftersom den gamla MH (Mentalitetsbeskrivning Hund) är tillrättalagd för de arbetande raserna. BPH är mer allmänt hållet och beskriver din hunds reaktioner och egenskaper och anordnarna är noga med att inte utsätta hunden för mer än den klarar av. Man kan till exempel välja BPH med eller utan skott, medan MH kräver skott eftersom det bland annat riktar sig till jakthundar.

I det gamla RAS-dokumentet från 2004 var ett av målen att få 20 stycken Chinese Crested Dog MH-beskrivna per år i 5 år, sammanlagt hundra hundar. I augusti 2015 hade bara 60 hundar genomgått MH, 31 tikar och 29 hanar. En av orsakerna till det låga utfallet är att det var svårt att få plats på MH med en sällskapshund, då brukshundarna har förtur i och med att det krävs godkänt MH-resultat för avelsmeritering i vissa raser.

Samhället idag och hundhållningen idag, är inte densamma som för femtio år sedan. Det är betydligt vanligare med sällskapshundar idag och miljön är inte alltid den bästa för vare sig människa eller hund, med storstadens stress och landsbygdens buskörningar. De alltfler hundmötena och varierade och svårtolkade situationerna (för både människa och djur) ställer högre krav på hundarnas stabilitet i psyket och människornas kunskap i hundens beteende. Ju fler BPH som genomförs, desto mer vet vi om vad vi kan förvänta oss av våra hundar ute i samhället. BPH är ett viktigt verktyg för att utvärdera avelsarbetet och det är ett instrument som kan hjälpa uppfödarna att se till att rasen uppfyller standardens krav på en glad orädd hund.

Nulägesbeskrivning

Ev. jaktprov, bruksprov, mentaltest, mentalbeskrivningar, enkätsvar

Eftersom Chinese Crested Dog hålls som sällskapshund och hör till FCI grupp 9, finns det inga krav på jakt- eller bruksprov för meritering av hundar inför avel. Däremot finns det individer som ägnar sig åt de flesta grenar, eftersom det är en mångsidig ras. Det finns viltspårshampions och de som tävlar i lydnad, inte bara agility och freestyle som man skulle kunna förvänta sig av en sällskapsras. Vad man än väljer att tävla i för gren med sin Chinese Crested Dog, så får man vara beredd på en viljornas kamp, de är lättlärdade men egensinniga. Eftersom bruks- och jaktprov inte är direkt aktuellt, så får mentalbeskrivningar av typ BPH en större vikt, särskilt som samhället av idag ställer större krav på hunden.

I dagsläget har vi alldeles för få hundar som genomgått BPH. Av de nästan 9000 hundar som föddes i Sverige under perioden 2004-2014, finns bara 32 BPH-resultat (varav två avbrutna och några importörer) registrerade på SKK (Avelsdata 20160423, samt Hunddata 20150822). Det är på tok för lite för att få en överblick över rasens mentalitet i dagsläget.

Sammanställning per år	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt för 2004-2016
Antal födda	555	753	1036	897	874	967	922	920	762	663	612	457	9 214
Antal starter BPH	2			1	5	2	5	3	6	6	2	4	32
varav genomförda BPH	2			1	5	2	5	3	6	5	2	4	31

("BPH – översikt", http://hundar.skk.se/avelldata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=993 2016-09-27)

Rasklubben har under perioden 2012-2014 försökt anordna BPH-tillfällen för medlemmarna, men samtliga tillfällen fick lov att avbokas pga. dålig uppslutning. Klubben har inrättat en BPH-funktionär, vars kontaktuppgifter finns på klubbens hemsida och i Kinesposten. Från att ha funnits en handfull BPH-banor i storstadsområdena, finns de numera på alltfler platser runtom i landet. Det är inte speciell förtur för brukshundar på BPH, utan öppet för alla. Mer information om BPH finns på SKK:s hemsida (<http://www.skk.se/sv/uppfodning/mentalitet/beteende-och-personlighetsbeskrivning-hund-bph/> 2016-04-23).

På årsmötet 2016-03-12 beslutades att rasklubben under 2016 skulle bidra med pengar till anmälningsavgiften för att uppmuntra medlemmarna att låta sina hundar genomföra BPH. Även SDHK har lovat att bistå med pengar till detta. Efter genomfört BPH kan man skicka in kopia på resultatet till Chinese Crested Club och få tillbaka sammanlagt 400 kronor, varav klubben bistår med 200 kronor och SDHK med 200 kronor. Detta gäller dock till en början bara för BPH genomförda under kalenderåret 2016, med möjlighet till fortsättning under kommande år.

Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandard

Vi har för få hundar beskrivna för att kunna göra en korrekt utvärdering av rasens mentalitet i förhållande till standarden. För att kunna få ut en detaljerad sammanställning från SKK:s experter inom BPH, måste minst 200 svenskfödda Chinese Crested Dog genomföra BPH. Färre än så anses vara ett otillräckligt underlag.

Många hävdar att om en hund klarar av den onaturliga miljö som det är vid en hundutställning, så är hunden stabil i psyket. Man kan tyvärr inte dra sådana slutsatser. När en hund kommer till en hundutställning, med mängder av andra hundar, upplever den att den kommer till andra flockar och gör instinktivt sitt bästa för att smälta in. Dessutom är troligen husse och matte fulla av adrenalin inför tävlingen,

vilket hunden känner av och det här gör att det enda man kan säga något om, är hundens stresstålighet, inte dess mentala stabilitet eller allmänna oro.

Mål

Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål

Ett kortsiktigt mål är att få så många hundar som möjligt beskrivna enligt BPH, så att vi får en överblick över rasens mentalitet i dagsläget. Minst 200 individer krävs.

Ett långsiktigt mål är att uppfödarna använder BPH som ett verktyg i aveln, dels för att utvärdera sitt avelsarbete, dels för att det är en god hjälp vid urval av framtida avelsdjur. Detta är också SKK:s mål med BPH-arbetet.

[\(http://www.sk.se/sv/uppfodning/mentalitet/beteende-och-personlighetsbeskrivning-hund-bph/200-analys/](http://www.sk.se/sv/uppfodning/mentalitet/beteende-och-personlighetsbeskrivning-hund-bph/200-analys/) 2015-08-22)

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Klubben har tillsatt en BPH-funktionär som kan hjälpa till med det mesta rörande BPH. BPH-funktionären är väl uppdaterad på den information som finns om BPH och kan hjälpa till att bland annat hitta banor där BPH genomförs i olika delar av landet. Ombudet sammanställer även resultaten från SKK Avelsdata och följer upp utvecklingen inom rasen.

Trots att de tidiga försöken att anordna gemensamma BPH-tillfällen misslyckades, troligen för att BPH var så nytt då, så har klubben valt att fortsätta på denna linje, bland annat i samband med specialutställning. BPH-funktionären jobbar aktivt med att ordna fler sådana BPH-tillfällen.

Rasklubben har tillsammans med SDHK beslutat (årsmötesbeslut) att subventionera anmälningsavgiften för BPH på Chinese Crested Dog med 400 kronor, vilket innebär att det inte kostar mer än en utställning. Subventionen av avgiften gäller till en början under 2016 men årsmötet kan välja att förlänga den.

Exteriör

Chinese Crested Dog är en dvärghund med mycket varierande utseende. Det finns två grundtyper av kroppsmodell, en lätt smäcker hjorttyp och en något kraftfullare cobby, båda ska dock ge ett graciöst intryck. Dessutom finns två hårlagsvarianter, den långhåriga powderpuffen och den nakna med sin varierande grad av hårlighet från tuppkam på hjässan och tre strån på svansen, till nästan heltäckande päls. Även powderpuffens päls kommer i många varianter, ibland för kort, för tjock, för lockig och så vidare. Pälsen hos båda hårlagsvarianterna ska vara rak och silkig, aldrig grov eller sträv. Alla färger och färgteckningar är tillåtna. De nakna öron skall vara upprättstående och starka, medan puffens får hänga, men båda ska ha förhållandevis stora öron, som är lågt ansatta. Ögonen ska vara mycket mörka, medelstora och sitta brett isär och de ska vara mandelformade.

De ska ha lätta vägvinnande steg med bra påskjut och alltid vara plana i rygglinjen. De ska ha ett elegant huvud av normaltyp, släta kinder och strama läppar och det avsmalnande nospartiet ska vara lika långt som hjässan. Halsen ska vara lång och elegant utan löst skinn. Huvudet bärs högt, liksom svansen, som bärs uppåt eller bakåt (klockan tolv till klockan tre) i rörelse, aldrig in över ryggen eller ringlad som hos en spets. Bröstkorgen ska vara ganska bred och djup och buklinjen måttligt uppdragen.

Kroppslängden är medellång till lång, vilket innebär att avståndet mellan manken och svansroten är något längre än hundens höjd (som man mäter vid manken). Den rektangulära formen får aldrig vara på bekostnad av benlängden, Chinese Crested Dog ska aldrig upplevas som kvadratisk eller kortbent.

Den nakna varianten har på grund av nakengenen ofta olika grader av tandbortfall, vilket inte ska ses som ett fel så länge tänderna sitter korrekt, d.v.s. de har ett regelbundet saxbett och så länge bortfallet inte är avsevärt. Helst bör de ha de arttypiska tänderna, d.v.s. canines, huggtänder, men om en eller två av dessa saknas är det inte hela världen. Huggtänderna brukar vara raka och lätt framåtriktade på de nakna och incisiverna (framtänderna) brukar sakna hullingar. Dessutom har de nakna ofta sämre tandrötter och kan med åren tappa tänder även om de är näst intill fulltandade som unghundar. Tidigare rasstandarder framhöll att den nakna varianten kunde ha tandförluster, men i den senaste skrivningen har man olyckligtvis tagit bort den raden.

Nulägesbeskrivning

Exteriörbedömning

I dagsläget är det inte så enkelt att se skillnad på hjorttyp och cobby, det finns istället gott om mellanvarianter. Visst följer det standardens medelfin (cobby) till fin (hjorttyp) benstomme, men i standarden beskrivs två olika typer. Det är viktigt att sträva efter att bibehålla dessa båda kroppstyper, eftersom varje avsteg från rasstandardens leder till

att rasen förlorar sina särdrag, att vi förlorar det som är rastypiskt. Istället bör man, både som domare på utställning och som uppfödare som utvärderar sitt avelsmaterial, bedöma hundens exteriör utifrån vad som faktiskt beskrivs i standarden.

Chinese Crested Dog är en dvärghund. Tikarnas idealmankhöjd är 23-30 cm, hanarnas 28-33 cm. Det är en rejält tilltagen spännvidd när man pratar om hundens storlek. Skillnaden i procent mellan den minsta och största tikstorleken enligt standard är ungefär 27 %. På hanarna är motsvarande siffra 18 % (antalet "godkända" centimeter/övre gräns för idealthöjd). Med en såhär stor spännvidd ska man inte behöva gå utanför idealthöjden. I nuläget är det många hundar som överskrider idealmankhöjden med flera centimeter, både på tik- och hanhundssidan. Som jämförelse – dvärgpudeln blir en mellanpudel när den är 35 cm hög, d.v.s. inte längre en dvärghund. Både Löwchen och Affenpinscher, som har betydligt mindre avelsbas än Chinese Crested Dog, har avsevärt strängare mankhöjdsregler. Löwchen tillåter mankhöjder på 26-32 cm på båda könen, ± 1 cm är godtagbart. Affenpinscher har mankhöjd 25-30 cm på båda könen. ± 1 cm är ett fel. $\pm 1-2$ cm är ett allvarligt fel. \pm mer än 2 cm är diskvalificerande. Det här är värt att ta i beaktande med tanke på hur stor avelsbasen är inom Chinese Crested Dog. Chinese Crested Dog är och ska vara, en dvärghund och det åligger såväl uppfödare som domare ett stort ansvar att se till att rasen förblir en dvärghund. I sin artikel "Judging the Chinese Crested" skriver AKC-domaren Mary B. Napper bland annat om storleken på Chinese Crested:

While there are no disqualifications for size, Chinese Crested appear to be getting larger. Remember this is a toy breed, they should be between 11" - 13", slightly larger or smaller should be considered. But what does "slightly" mean? I feel that $\frac{1}{2}$ inch would be considered by most as "slightly".

(Napper, Mary B., "Judging the Chinese Crested", The Dog Magazine 5/2015, s.39,
http://issuu.com/thedogmagazine/docs/thedogmagazine-issue05_chinesecrest 2015-08-19)

Det hon säger är alltså att en dryg centimeter utanför de i standarden angivna måtten, kan vara godtagbart. Detta gäller åt båda hållen. Det har under en längre period funnits gott om storvuxna hundar i ringarna och dessa har i många fall premierats. Det inverkar menligt på rasen att inte ta fram lika många "för små" hundar som "för stora", om man alls ska premiera hundar som inte uppfyller idealmåtten. Det är viktigt att uppfödarna har storleken i åtanke och strävar efter att hålla rasen i idealstorlek.

Exteriöra överdrifter

Felaktig grundanatomi som ger felaktiga rörelser är ett allvarligt fel. Det är inte ovanligt att man ser hundar som har höga frambensrörelser, cyklande bakbensrörelser och sluttande eller böjd rygg. Detta beror ofta på ett alltför brant bäcken, ibland i kombination med en klen front. Hunden är helt enkelt inte balanserad. En Chinese Crested Dog i balans har en plan rygglinje både i trav och när den står still. En Chinese Crested Dog i balans kan trava nästan hur länge som helst utan att det påverkar rygglinjen, medan en med felaktig anatomi brukar sjunka i baken eller fronten, eller

börja trampa luft med frambenen. Kom ihåg att Chinese Crested Dog ska ha en flytande rörelse, inte en trippig, de ska ha vägvinnande steg och gott påskjut framåt.

Hundar med klena fronter, d.v.s. hundar som saknar förbröst, har också en felaktig anatomi. Den svenska standardöversättningen säger att bröstkorgen ska vara "utan framträdande bröstben", med det som står i den engelska originalstandarden är "Breast bone not prominent." Prominent kan betyda framträdande, men också iögonfallande eller utskjutande. Bröstbenet, eller bröstbensknappen, ska alltså inte sticka ut på ett iögonfallande vis. Däremot ska hundarna ha förbröst. Det ska finnas något att kupa handen runt framför överarmarna. En hund som saknar förbröst, eller har ett väldigt dåligt sådant, får vispande frambensrörelser och dåligt vinklad front med rak skuldra och överarm.

Hundar med brant vinkel på bäckenbenet, får felaktiga rörelser. På grund av vinkeln på bäckenet rör sig hunden underställt med bakbenen, d.v.s. bakbenens normala pendling förskjuts framåt uppåt mot magen. För att få plats med frambenens rörelse blir frambenens pendling också framåt uppåt, antingen hackney (höga knäuppdragningar) eller padding (de sträcker ut benet rakt och visar trampdynorna). Dessa hundar har dåligt påskjut, kraften går ner i marken istället för längs marken och deras rörelser är trippiga, stötiga och fel.

Chinese Crested Dog ska med tanke på sin lätta kroppsbyggnad och goda steglängd ha balanserade moderata vinklar, vilket innebär att de varken ska vara raka eller överdrivet vinklade. Övervinklade bakben beror ibland på att bäckenet är för brant och skjuter fram knät vilket även påverkar rygglinjen som blir välvd eller lätt sluttande och ibland på att bakbenen helt enkelt är för långa. Oavsett orsak så är överdrivna vinklar fel och ger felaktiga rörelser (studsiga eller smygande).

För höga, krullade svansar är en allt vanligare syn i ringarna. Chinese Crested Dog ska ha en nästan rak svans, med bara lätt krökning på, som en sabel. I rörelse ska svansen bäras uppåt eller bakåt. Den ska aldrig bäras in över ryggen, eller vara hårt rullad. När hunden är i vila, d.v.s. står still, ska svansen hänga ner, avspänt.

Nakna med underull i cresten är felpälsade. De brukar kallas semi-coated.

Nakna med s.k. moonboots har för mycket päls. Pälsen på tassarna ska helst begränsas till tårna och aldrig gå upp över handlovarna.

Nakna som i princip saknar behåring på hjässa svans och tassar, saknar de rastypiska drag som skiljer Chinese Crested Dog från övriga nakenraser och är lika felpälsade som en semi-coated.

Korthåriga Chinese Crested Dog är felpälsade. De dyker upp i båda hårlagsvarianterna. De är ofta något strävare i pälsen än de med korrekt päls längd.

Lockiga/krusiga/krulliga Chinese Crested Dog är fel. Hos de nakna ska cresten vara rak och luftig, flyga i vinden och svansplymen ska påminna om en fana. Powderpuffens päls ska vara rak och lätt och bilda en slöja.

Överpälsade och felpälsade puffar är vanliga. I flera fall är pälsen både onödigt lång och för tjock. I många fall är pälsen på tok för rik på ull. Återigen har standardöversättningen bidragit till felaktig bedömning och avel. Den engelska texten fastslår att det viktigaste, det som kännetecknar en powderpuff, är slöjpälsen. Den ska ha måttligt med underull, inte mer än att det lyfter de långa släta täckhåren så att pälsen är lätt och luftig. Liksom hos övriga grupp 9-hundar med lång eller mycket lång päls, skall pälsen inte vara så riklig eller lång att den stör hundens rörelser.

För korta ryggar som får hundarna att se kvadratiska ut är fel. Hunden ska vara rektangulär, medellång till lång. Som exempel kan en hund som är 30 cm hög över manken, ha en rygg (manke till svansrot) som är ca 35 cm.

Korta ben ger inget graciöst intryck och är alltså fel. Att ryggen ska vara längre än vad hunden är hög innebär inte att man ska avla på kortbenta hundar. En kortbent hund kan aldrig få det lätta vägvinnande steget med gott påskjut som en Chinese Crested Dog ska ha.

Korta halsar är fel. Halsen ska enligt standard vara lång, vackert välvd och graciös.

Mål

Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål

Exteriörmålen är att minimera de exteriöra överdrifterna, så att Chinese Crested Dog kommer så nära rasstandardens ideal som möjligt och att de rastypiska dragen bibehålls, även modellerna cobby och hjorttyp och rasens status som dvärghund.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Att öka medvetenheten kring rasstandardens betydelse som riktlinje för avel och vikten av att värna de rasspecifika dragen.

Att föra en levande dialog via rasklubbens hemsida, uppfödarutbildningar, medlemsmöten m.m., om vad som är rastypiskt och viktigt att värna om.

Att klubben för en dialog med domarkåren om rasstandarderna som grund för bedömning.

Att med jämna mellanrum, exempelvis på rasspecialerna, mäta hundarna, så att vi ser om det föreligger ett generellt problem med för stora hundar.

Summering

Chinese Crested Dog är en pigg och alert dvärgras, som ska ge ett graciöst intryck, kraftfull men smäcker. Den ska ha två olika kroppstyper, cobby eller hjorttyp och de finns i två hårlagsvarianter, den helpälsade powderpuffen och den nakna med päls på huvud svans och tassar. Alla färger och färgteckningar är tillåtna, men ögonen måste vara mörka. Det är en allsidig sällskapshund och en populär utställningsras.

Chinese Crested Dog är en förhållandevis frisk ras, men det förekommer sjukdomar även inom vår ras. Vanligast är någon form av ögon diagnos, men det förekommer även hjärtsjukdom, Addisons sjukdom (binjureutmattning), allergier, LCP, epilepsi och annat, men i förhållandevis liten grad. Det är viktigt med öppenhet och att arbeta tillsammans så att det inte riskerar att bli någon ökning av dessa sjukdomar. Man minskar risken för spridning av ärftliga sjukdomar om man senarelägger avelsdebuten, då de flesta av dessa sjukdomar börjar ge symptom när hunden är i treårsåldern. I de fall där det finns DNA-test har man möjlighet att använda carriers/bärare i avel med genetiskt fri individ, så att man kan bibehålla bredd i avelsbasen utan att riskera sjuka avkommor.

Alltför få Chinese Crested Dog har mentalbeskrivits. Klubben förordar att man använder BPH, eftersom det är mer allmänt hållet än MH. Under 2016 har man möjlighet att få anmälningsavgiften subventionerad av klubben, i hopp om att tillräckligt många hundar ska genomgå BPH för att rasen ska kunna få ett spindeldiagram och en utförligare beskrivning av hur rasens mentalitet ser ut i nuläget. SKK kräver att minst 200 svenskfödda hundar genomgår BPH för att göra en sådan sammanställning.

Rasstandarden för Chinese Crested Dog beskriver utförligt hur rasen ska se ut, röra sig och vara. Det är en dvärghund som ska finnas i fyra varianter utseendemässigt – två kroppstyper med vardera två behåringstyper. Chinese Crested Dog ska finnas som cobby med medelfin benstomme och som hjorttyp med fin benstomme. Cobbyn ger ett lite mer kraftfullt intryck och hjorttypen ett mer smäckert, men båda ska vara eleganta med plan rygg och högburet huvud och ha långa flytande steg. De nakna ska ha slät varm hud och behåring på hjässa svans och tassar. Powderpuffarna ska ha en relativt lång slöjpäls med måttligt med underull, inte mer än att den ger slöjan lite lyft. Pälsen hos både nakna och puffar ska vara rak och silkig, aldrig grov. Ett antal exteriöra överdrifter förekommer, både i kroppsform och i behåring och dessa överdrifter bör minimeras för att hålla rasen så nära standardens beskrivning som möjligt, så att rasen behåller sin särart.

Prioritering av viktiga kortsiktiga och långsiktiga mål

Kortsiktiga mål

Att få minst 200 svenskfödda Chinese Crested Dog beskrivna inom BPH så att vi får en sammanställning från SKK, en mental rasbeskrivning.

Att hålla god bredd i avelsbasen t.ex. genom att använda friska rastypiska carriers/bärare tillsammans med fritestade (clear) av exempelvis prcd-PRA och PLL. Utesluts bärare minskar avelsbasen och risken ökar att andra icke testbara ärftliga åkommor dyker upp. De gentester vi har måste nyttjas på bästa sätt, genom att vi använder bärare tillsammans med genetiskt fri hund. En rastypisk bärare är ett bättre avelsmaterial än en genetiskt fri icke rastypisk individ.

Att jobba för att höja åldern för avelsdebut, så att inga för unga hundar går i avel och så att eventuella ärftliga icke testbara åkommor hinner visa sig och inte sprids till fler i onödan.

Långsiktiga mål

Att bibehålla rasens sundhet, genom noggrant urval av avelsdjur utan att minska avelsbasen.

Att bibehålla rasens särdrag, det som är rastypiskt, såsom storlek, kroppstyp, pälskvalitet mm.

Att BPH blir ett välanvänt verktyg för uppfödarna i enlighet med SKK:s intentioner.

Plan för fortsatt arbete i klubben

Rasklubbens styrelse verkar för att RAS förankras hos uppfödare och övriga medlemmar, genom möten och information.

Klubben arbetar för rasens bästa, följer med i rasens hälsoutveckling, informerar om rasens mångsidighet och exteriöra särdrag, samt om hälsa och mental sundhet, via funktionärer, medlemsmöten, uppfödarmöten, klubbens hemsida och tidningen Kinesposten och på sociala medier.

Klubbens populära uppfödarutbildning bör erbjudas med jämna mellanrum och följas upp på uppfödarmötena.

Någon form av föreläsning eller medlemsmöte bör erbjudas i samband med rasspecialerna, följda av trevlig samvaro. Det är trots allt samarbete som behövs för att vi ska komma någon vart.

Uppföljning av RAS ska ske årligen.

Revidering av RAS ska ske vart femte år.

Källhänvisningar

- Chinese Crested Club www.ccclub.se
- SKK www.skk.se
- SKK Avelsdata <http://hundar.skk.se/avelldata/>
- SKK Hunddata <http://hundar.skk.se/hunddata/>
- FCI www.fci.be
- The Kennelclub <http://www.thekennelclub.org.uk/>
- American Kennelclub <http://www.akc.org/>
- Agrias statistik över Veterinärvård och Avlivning
- Nationalencyklopedin "Handynastin: Västra Han (206 f.Kr.–9 e.Kr.)"
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kina/historia/handynastin-v%C3%A4stra-han-206-fkr-9-ekr>
- Engh, E. "Dommerrapport fra CC-spezialen 2006 fra Espen Engh", Kinesposten 3 – 2006, årgång 14, s.20
- Napper, Mary B., "Judging the Chinese Crested", *The Dog Magazine – A Magazine for the Doglover* 5/2015 http://issuu.com/thedogmagazine/docs/thedogmagazine-issue05_chinesecrest
- Narfström et al. *Assessment of a Novel Pigmentary Chorioretinopathy in the Chinese Crested Dog*, publ. 2014-03-07, ISSN: 2333-6447,
<http://www.jscimedcentral.com/Ophthalmology/ophthalmology-2-1018.pdf>
- Sletten, L., "What is KCS", *The Dog Magazine – A Magazine for the Doglover* 5/2015
http://issuu.com/thedogmagazine/docs/thedogmagazine-issue05_chinesecrest
- dr Venable-Ball, Debra, *The Bare Facts: Uncovering the Chinese Crested Dog*, CreateSpace Independent Publishing Platform; 1 edition, ISBN-10: 1494867109, ISBN-13: 978-1494867102, 2014

Utlåtande över RAS för chinese crested, version 1

Undertecknade har på SKK/AKs uppdrag granskat Chinese Crested Clubs avelspolicy och avelsstrategi för chinese crested.

Vi finner strategin väl genomarbetad och korrekt förankrad i klubben. Följande kommentarer kan tjäna som förslag till ert fortsatta arbete med RAS.

- **Bakgrund:**

Vilket är rasens användningsområde? Hur länge har rasen funnits i Sverige?

- **Kullstorlek:**

Det vore intressant med uppgifter om genomsnittligt antal valpar per kull.

- **Hanhundsanvändning:**

Ange högsta antal kullar en hane bör lämna för att rasen på sikt ska uppnå målsättningen om ökad genetisk variation

- **Ökad genetisk variation - avelsrekommendationer:**

Att tillåta ena inavelsgrad på 6,25% gör det förmodligen svårt att uppnå målet. Kanske man kan komplettera med att ange vad den önskvärda genomsnittliga inavelsgraden per år bör vara.

- **Ålder för avel:**

Fundera över om man kan ange en lägsta åldersgräns för avel, t.ex. med hänvisning till problemen med tandbortfall.

- **Genetiska defekter:**

Har man gjort någon undersökning av vilka genetiska defekter som är vanliga i rasen, förutom tandbortfall och öppna fontaneller? Vad visar försäkrings-bolagens statistik? Kan man öka svarsfrekvensen i enkäterna för att få säkrare underlag?

- **Avelsrekommendationer:**

Vore bra att samla konkreta avelsrekommendationer i slutdokumentet, "CCC's avelspolicy" (t.ex. betydande tandbortfall och stängda örongångar).

Rinkeby 04-06-17

Gunnar Pamuk Anna Uthorn

chinese